కథగాని కథ

విశ్వశ్రీ

"శ్రీహరి సుప్రభాతం రికార్డు వింటూ
ఒంటరిగా తన గదిలో
ఏంత ఏంత ఆలోచన్లతో.
విరామ మెరుగక విసుగు చెందక
విప్లవ రచన్లు న్తుంటని
ఏకబిగిని పటిస్తున్నాడు
పకలు సుబ్బారావు
మెడలో ముత్యాల హారాలు
చేతులకు రవ్వల గాజులు
అపర లక్ష్మిదేవిలా ప్రవేశించింది
సుబ్బారావు భార్య ఆదిలక్ష్మమ్మ.
పుస్తకాల్లో తలదూర్చిన సుబ్బారావు
గమనించ లేదు భార్య రాక
భర్త పరాకుకు విరాకు చెంది
చిరుకోపంతో 'చిన్న లెక్క చెప్పండి,
కోర్టుకు రేపు సెలవే గదా!" అన్న
ఆదిలక్ష్మమ్మ మాటలకు
పరాకు తెరుకొని, చిరాకుతో నున్న
ఆదిలక్ష్మమ్మ వైపు చూసి సుబ్బారావు
"10 రూపాయలకి 10 దినాలకి
రెండు రూపాయల ప్రకారం
50 రూపాయలకి 25 దినాలకి
ఎంత వడ్డీ" అన్న లక్ష్మమ్మ ప్రశ్నకి
తడబాటులేక సమాధాన మిచ్చాడు సుబ్బారావు.
మారు మాట్లాడక వెనుదిరిగింది ఆదిలక్ష్మమ్మ.
ఇంటి ముందు పూదోటలో
మొక్కలకి నీళ్ళు పడుతున్న నీలన్న,
పక్కనే వున్న పరంధాముడు,
అక్కడికి చేరిన ఆదిలక్ష్మమ్మల,
సంభాషణను గదిలో నుండే
వింటున్నాడు సుబ్బారావు
'నీలా లెక్క ప్రకారం
35 రూపాయలు వడ్డీ
పరంధాముడు పేదవాడని
పదే పదే చెప్పాను.
మా వారితో అపుడపుడు వారికి పనుంటుంది.
కనుక కాదనలేక కనకమ్మ
25 రూ ల వడ్డీకి ఒప్పుకొంది
అసలూ, వడ్డీ కలిపి 75 రూపాయలు
కాదంటే కమ్మలు మిపి కాదంటున్నది కనకమ్మ."
అని కుండలు బద్దలు కొట్టినట్టు చెప్పింది
ఆదిలక్ష్మమ్మ
వెంటనే అందుకున్నాడు నీలడు,
"ఏరా! పరంధామా!
కష్టాల్లో వున్నాను. కార్మికులు
సమ్మె చేస్తున్నారు. కమ్మలుంచుకొని
50 రూ.లు ఇప్పించు, కూతురు కాన్పుంటివి.
కడుపు తీపెరిగిన తల్లి
డబ్బులేక తల్లడిల్లి
కమ్మలుంచింది కనకమ్మ దగ్గర
పరువు గలోళ్ళను, పాతిక్కి పరక్కి
పరుల పంచకు పంపరాదు.
అసలూ వడ్డీ ఇచ్చుకో లేకుంటే
కమ్మలాస వదలుకో."
పద్దినాలు గడువడిగి పరంధాముడు
తిరుగు దారి పట్టాడు.
ఆ రోజు "మే" డే.
ఎక్కడ చూసినా కార్మికుల సంచడి
సాయంత్రం ఆరు గంటలకు
సుబ్బారావు ఉపన్యాసం
పెట్టుబడిదారుల్ని – వడ్డీ వ్యాపారుల్ని
రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల్ని
తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా
మూడు గంటలు ముచ్చటగా
తిట్టాడు సుబ్బారావు
అందర్తో పాటు పరంధాముడు
మురిసి పోయాడు–సుబ్బారావు మాటలకి
తన ఆనందాన్ని అరచేతుల్లో చూపాడు
ఆర్ద్రాతి పరంధాముని గుండెల్లో
కదిలింది తన గతం.

* * * *

కూలీ నాలీ చేసే తండ్రి
ఫ్యాక్టరీలో పనికి కుదిర్చాడు తనను,
ఫ్యాక్టరీ పనికెళ్ళిన మొదటి రోజు
తన సంతోషాని కంతే లేదు.
మొదటి నెల జీతాల రోజు
మనసు కాస్త చివుక్కు మంది
కారణం – రిజిస్టర్‌లో తాను
సంతకం చేసింది మూడు పందలకి
మేనేజరు తన చేతి కచ్చింది
రెండు వందల యాభై. అందులో
గుమస్తాకు పాతిక
తనకు మిగిలింది రెండు వందల ఇరవై ఐదు.
అది మామూలే అన్నారు తోటి కార్మికులు.
కూలి సేసి ఐదుగుర్ని సాకినాం మేం
కార్మికుడివి నీకేం
మనువాడ మన్నారు కన్నవాళ్ళు.
కాదన్లేక పాపులమ్మకు పతి అయ్యాడు తాను
పెళ్ళికి ఫ్యాక్టరీ వాళ్ళిచ్చిన అడ్వాన్సు 1500/-
నెలకు 50/- లెక్కన తాను కట్టింది 50 నెలలు
లెక్కలు తెలిసినా
ఉద్యోగ మూడు తుందంటాడు మేనేజరు.
కాదన్లేక కన్నీళ్ళు కార్చాడు తాను.
మొదటి కాన్పుకి పాపులమ్మని
ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చేర్చాడు
ఆ ధర్మాసుపత్రిలో ధర్మం
ఆస్పత్రి గోడలకు పునాదిరాళ్ళుగ
ఉపయోగపడిందని తెలియదు తనకు.
కాకీ బట్టలేసుకున్న వాచ్‌మాన్
కఠిన చూపులు కరగడానికి
కాసులివ్వక తప్పలేదు.
మలినం లేని తెల్లని వస్త్రాలు ధరించిన
మలిన హృదయులు నర్సమ్మలకి
వాళ్ళవాటా యిస్తేగాని బెడ్ దొరకలేదు.
కాన్పుకష్టం కావాలి ఆపరేషన్
అందుకు ఆరు పందలవుతుందన్న
డాక్టర్ మాటలకి పరువు పణంగా
తెచ్చిన మొత్తాన్ని డాక్టర్ కంకితం చేసి
ప్రాణాలతో బయటికి తెచ్చాడు
తల్లి కూతుళ్ళని: పుత్రికోదయంతో పాటే
తనకుదయించిందో ప్రశ్న – అప్పెలా తీర్చాలని
తలచుకొన్న వెంటనే తడితడిగా మారాయి
కన్నులు
అది చూసి అన్నారు బంధువులు
కూతుర్ని చూసిన ఆనందమని.
అప్పుడు మొదలయింది రోజుకో పూట
పస్తుండడం తనకు తన యిల్లాలికి
ఆ ఒక్క పూట తిండికైన, పాపులమ్మ
పనిమనిషిగా మారక తప్పలేదు
ఎంత చేసినా ఏమి చేసినా
వడ్డీ తప్ప అసలకు ఒక్క రూపాయీ జమ కాలేదు
అందుకే
ఒడిలో పిల్లను బడిలోకి పంపే సమయంలో
కలిగిన వాళ్ళ బిడ్డలకి కాపుగుంచాడు
కన్నకూతుర్ని.
ఆరోజు రాత్రి తన పక్క తడిసింది,
కన్నబిడ్డ మాత్రమను కొన్నది కన్న తల్లి
తన కన్నీళ్ళని తెలియదు పాపం పాపులమ్మకి.
పాపులమ్మ రెండో కాన్పులో,
పుత్రరత్నం పవనకుమార్ జన్మించాడు.
రెండో కాన్పుకు–ధర్మాసుపత్రిలో
చేర్పించే స్తోమత లేక.
ఆరు బయట అరుగు మీద
ఏడ్చిన ఏడ్పు ఎవ్వరికి విన్పించలేదు.

ఇంటిలోని పసిగుడ్డు ఏడ్పుకి
తలెత్తిన తన్ను చూసి
పక్కవాళ్ళు మందహాసం చేసారు,
ఆకన్నీళ్ళు ఆనంద బాష్పాలని.
పసివానికి పాలు లేవని తెలిసి,
వంశోద్ధారకుని ఉసురు నిలపడానికి,
పాలపొడి కోసం – తాను
చేయని ప్రయత్నం లేదు;
ఫలించిన ప్రయత్న మంతకన్నా లేదు.
వేణ్ణీళ్ళు, చక్కెరకు గూడ
వెతలు తప్పలేదు.
బాలింతరాలు పనిమానిందొకనెల
ఆ నెలలో వడ్డీ
అసలులో చేరింది.
నెలనెల వడ్డీ కట్టక పోతే
ఇంటిముందు అప్పుల వాళ్ళ బైఠాయింపు.
పోతుంది పరువు, అందుకే
రాత్రిపూట రిక్షాతొక్కాడు తాను.
పాపులమ్మ పని మనిషిగా, తాను
కార్మికుడు ప్లస్ రిక్షాకూలీగా
తీర్చగలిగింది వడ్డీలు మాత్రమే.
తన అప్పులు తీరలేదని
కాలమాగలేదు.
కూతురు పెళ్ళీడు కొచ్చింది.
కూతురు వివాహం
కొడుకును కూలీగా మార్చింది.
పట్టుదలతో పదక్షరాలు నేర్చుకోవలసిన
పవన్‌కుమార్
కూలీ నాలీ చేస్తూ
ఉడుకు రక్తం పురకలు వేస్తుంటే,
నిచ్చెన లేని ఆర్. టి. సి. బస్సులపై
లగేజీలు వేయడం లోను,
అవలీలగ మూటలు మోయడంలోను,
తనను మించిన వారు
లేడనిపించు కొన్నాడు.
ఆలికష్టం ప్లస్ తన జీతం = వడ్డీలు
కొడుకు కష్టార్జితం = గంజినీళ్ళకు.
కళ్యాణం నాడు తాను చేయించిన కమ్మలు
కూతురు కాన్పు నాటికి చేరాయి
ఆదిలక్ష్మమ్మ (కనకమ్మ) చేతికి.
అవి కావాలంటే కట్టాలి 75 రూపాయలు
కాదంటే పోతాయి కమ్మలు.
పరంధాముడిట్లా పరిపరి విధాల
చింతిస్తుంటే......;

★ ★ ★ ★ ★

ఆరాత్రి అక్కడ సుబ్బారావింట్లో....
వేదిక మీద వేసిన పూలమాలలు,
కార్మికులిచ్చిన కానుకల్తో పాటు, –
ఏప్రిల్ నెల్లో వచ్చిన వడ్డీ
సరిచూస్తున్నారు సుబ్బారావూ ఆదిలక్ష్మమ్మ.
మాటల్లో మాటగా అన్నాడు సుబ్బారావు
"పరంధాముడు అసలు వడ్డీ యిచ్చాడా?

బాంబినో వడ

1 ప్యాకెట్ బాంబినో
3 కప్పుల నీళ్ళు
2 కాని 3 కాని బ్రెడ్‌ముక్కలు నీళ్ళలో
నానబెట్టి ముద్దగా చెయ్యాలి
2–3 ఆలుగడ్డలు
25 గ్రా వేయించిన పల్లీలు
4–5 తరిగిన పచ్చిమిరపకాయ ముక్కలు
200 గ్రా. నూనె వడలు వేయించడానికి
1 కొత్తిమీరి కట్ట

మరుగుతున్న నీళ్ళలో కాస్త ఉప్పు బాంబినో లో వేయాలి. ఉడికిన తర్వాత తడిలేకుండా వేరే ఉంచాలి. బ్రెడ్ ముద్దను ఉడికించిన ఆలుగడ్డలన్ను కలిపి ముద్ద చెయ్యాలి. దీనికి బాంబినో ముద్దను పల్లీలతో, మిరపకాయలు, కొత్తిమీరితో కలపాలి. నీరు లేకుండా బాగా ముద్దగా చెయ్యాలి. చేతితో కాని ఆకులో గాని ఆ ముద్దను వడలలాగ గుండ్రంగా ఒత్తి నూనె మరుగుతున్న మూకుడులో వెయ్యాలి.

రుచి కోసం సాస్ లేదా కొబ్బరి కాయ చట్నీ నంచుకుంటే భలే బాగుంటాయి.

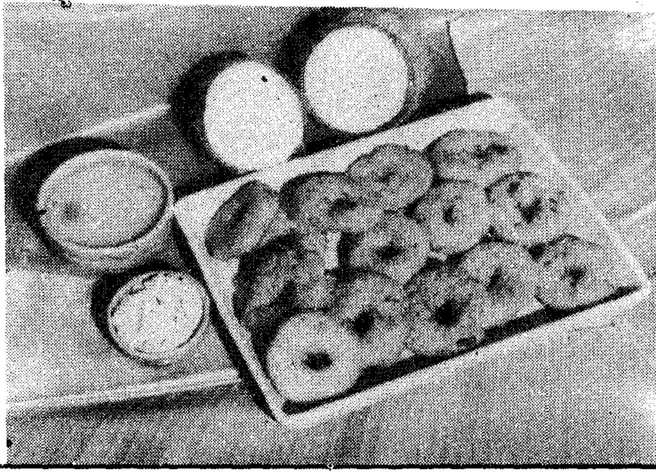

ఏమైనా ఎగనామం బెట్టాడా?" –
"పది రోజులు గడువడిగాడు
ఆ పదిరోజుల వడ్డీకి నామం పెడ్తాడేమో",
అని అనుమానం వ్యక్తం చేసింది
ఆదిలక్ష్మమ్మ.
"అందుకే 25 రూపాయల వడ్డీని
ముందే 35 రూ.లు చేసావు నీవు"
అని భార్య తెలివిని మెచ్చుకున్నాడు
సుబ్బారావు.
అలకగా ఆదిలక్ష్మమ్మ "అయినా
ఉపన్యాసమంటే

కథగాని కథ

వడ్డీ వ్యాపారులను తిట్టడమేనా"
అని సూటిగ ప్రశ్నించింది.
వెంటనే అందుకున్నాడు సుబ్బారావు
"తిట్టక పోతే మనకథ బయట పడుతుంది
కనకమ్మ ప్లస్ మనం ఆడేది నాటకమని,
నిన్ను కనకమ్మ – కనకమ్మను నీవు
నిందించు కోవడం బూటకమని,
లోకానికి తెలియ గూడ దనుకుంటే
నేనిట్లా తిట్టక తప్పదు.
ఆదిసరేగాని మంగళవారం
మనమ్మాయి కుసుమకు రిజిస్ట్రారాఫీసులో
వివాహం మరువలేదుగదా?"
"మరువలేదు గాని – ఒక్కగా నొక్క కూతురికి
ఘనంగా పెళ్ళి చేయక యిదేమిటి
రిజిస్టర్ పెళ్ళి? అయినా యిందుకు
మగపెళ్ళి వారెట్లా ఒప్పుకున్నారు?"
నిలదీసింది ఆదిలక్ష్మమ్మ.

"పిచ్చిదానా! పెళ్ళి ఖర్చు దండగ
రిజిస్టరు పెళ్ళి పొదుపుకు పొదుపు
పేరుకు పేరు తెచ్చి పెడ్తుంది.
వాళ్ళూ 'మనకులం – మన గోత్రం వాళ్ళే
అందుకే రిజిస్టర్ పెళ్ళికి ఒప్పుకొన్నారు
అన్న సుబ్బారావు మాటలకి
మతి పోయి ఆదిలక్ష్మమ్మ
"మనకులం" వాళ్ళని తెలుసు
"మన గోత్రం" వాళ్ళంటారేంటి
"సరి గోత్రం" చేయరాదు గదా?"
అని వెర్రిమొహం పెట్టింది.
"వెర్రిదానా...... నేననేది
ఆకులం ఆ గోత్రం కాదు –
నేను నిజమైన సమతా వాదిని
నాకు కుల గోత్రాల్లేవు.
"మనకులం" అంటే మనలాగే
పేరుకు కమ్యూనిష్టులని
"మన గోత్రం" అంటే మనలాగే
రహస్య వడ్డీ వ్యాపారస్తులని".
తెలిసిందా అన్నాడు సుబ్బారావు.

* * * * *

యజమానుల సంభాషణంతా వరండాలో
మసక నిద్రలో నే విన్నాడు నీలన్న
'పెద్దోల కులగోత్రాలేరి కెరుక'
అనుకున్నాడు మనసులో
అంతకన్నా తానేమి చేస్తాడు గనుక. □

సినీతారలు

1986 సినీతారల అడ్రసుల లిస్ట్‌తో ముగ్గురి తారల కలర్ కార్డ్ బొమ్మలు రు. 5/– లు. అడ్రసుల లిస్ట్‌తో నలుగురి తారల శృంగార ఫోటోలు రు. 10/– లు. కేవలం అడ్రసుల లిస్ట్ రు. 2/– లు.
కావాల్సినవారు ఎం.ఓ. చేయండి.

వై. కె. మూర్తి,
దాసరివారివీధి, విజయవాడ–2.

ప్రార్థనా తరంగిణి

లక్షలాది భక్తులు భక్తితో పఠించుచున్న భక్తిరస గ్రంథము. 7 పంచరంగుల చిత్రపటములు కలవు. గ్రంథము వెల : సాదా ప్రతి రు. 16-00; బైండు రు. 20-00; టీకా తాత్పర్యములతో మేలు బైండు రు. 4-00; పోస్టేజీ రు. 5-00. వివరములకు :

ప్రార్థనాగాన ప్రచార సంఘము,
రాణాప్రతాప్ వీధి, సత్యనారాయణపురం,
విజయవాడ - 520 011.

నెలకు రు. 1500/- సంపాదించండి
ఎలక్ట్రిక్ గైడ్ రు. 15/-, ఫొటోగ్రఫీ టీచింగ్ గైడ్ రు. 15/-, వైవాహికజీవితము 100బొమ్మలతో రు. 15/-, మెడికల్‌సైన్స్ గైడ్ 188 బొమ్మలతో సహా రు. 20/-, టైలరింగ్ & కటింగ్ గైడ్ రు. 15/-, డ్రాయింగ్&పెయింటింగ్ గైడ్‌రు. 15/-300 కుటీరపరిశ్రమలగైడ్ రు. 85/-, రేడియో గైడ్ రు. 30/-, ట్రాన్సిస్టర్ రేడియోగైడ్ రు. 15/-, సబ్బులతయారి రు. 15/-ప్రతి దానికి పోస్టేజి రు. 3/-లు అదనము.
NEW BOOK CO.
Rawlia Street, Mathura-281 001

Printed and Published for Nageswara Rao Estates Private Ltd., by S. Nageswara Rao at the Andhra Patrika Press, Gandhinagar, Vijayawada-3, Editor : S. Radhakrishna,
Editoriel : 75667 Phones :- Business : 61247, 61248,